

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA
VALSTYBINĖS MIŠKŲ TARNYBOS DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS
DĖL ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKŲ
VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO 2019-2028 METAMS
PATVIRTINIMO

2019 m. birželio 7 d. Nr. 158-19-V
Kaunas

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 „Dėl Miškų tvarkymo schemų ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“, 20-23 punktais:

1. T v i r t i n u Alytaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektą 2019-2028 metams (pridedamas);

2. N u r o d a u :

2.1. miškotvarkos projekto santrauką paskelbti Valstybinės miškų tarnybos interneto svetainėje;

2.2. patvirtintą vidinės miškotvarkos projektą registruoti Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastrė.

3. Alytaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projektas 2019-2028 metams (originalas) saugomas Valstybinės miškų tarnybos Miškų kadastro skyriaus archyve Pramonės pr. 11A, Kaunas.

Direktorius

Albertas Kasperavičius

ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO SANTRAUKA

Vidinės miškotvarkos projektas yra miškų ūkio veiklos planas, rengiamas visoms valstybinių miškų valdytojų ir privačioms miškų valdoms arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esančiai miško žemei ir skiriamas konkrečių tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti. Jis turi užtikrinti nepertraukiamą miško išteklių ir miško žemės daugiatiškli naudojimą, patenkinant socialines, ekonomines, ekologines, kultūrinės dabartinės ir ateinančių kartų reikmes.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas Alytaus miesto savivaldybės valdomiems valstybinės reikšmės miškams, vadovaujantis Alytaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškų vidinės miškotvarkos projekto parengimo paslaugų sutartimi Nr. SR-1223(3.9), naudojant 2018 metų valstybinės sklypinės miškų inventorizacijos duomenis. Valstybinė miško išteklių (sklypinė) inventorizacija, kurios tikslas – įvertinti miško valdos išteklius pagal kiekybinius ir kokybinius rodiklius, atlikta vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 11-10-V „Dėl miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos patvirtinimo“.

Žinoma, kad Alytaus krašto miškai, buvo inventorizuoti 1925, 1939 metais. Po II-ojo Pasaulinio karo Alytaus krašto miškai tvarkyti 1947, 1959, 1969, 1980 ir 1990 metais.

Alytaus miesto savivaldybės administruojamų miškų vidinės miškotvarkos projektą sudaro aiškinamasis raštas su taksoraščiais ir ūkinių priemonių žiniaraščiais, kartografinė medžiaga - medynų planai, miško kvartalų žemėlapiai dažyti pagal vyraujančias medžių rūšis ir amžiaus klases, miško kvartalų žemėlapiai dažyti pagal suprojektuotas ūkines priemones, miškų priskyrimo miškų grupėms ir pogrupiams žemėlapis, miškų priešgaisrinių priemonių žemėlapis. Taip pat bus pagamintas ir nustatyta tvarka perduotas Valstybinei miškų tarnybai vienas vidinės miškotvarkos projekto aiškinamojo rašto, schemų ir medynų planų egzempliorius.

Alytaus miesto miškai patenka į Vidurio Aukštaitijos - Šiaurės vakarų Dzūkijos našių mišrių spygliuočių – lapuočių miškų zoną, Šiaurės vakarų Dzūkijos našių pušies – eglės miškų pozonį, išskirtus pagal Lietuvos Respublikos bendrojo plano Miškų teritorijų žemėlapi. Šiaurės vakarų Dzūkijos našių mišrių pušies – eglės miškų pozonio miškai pasižymi vidutinio našumo miško augavietėmis. Alytaus miesto visų miškų vidutinis metinis tūrio prieaugis yra 6,87m³/ha.

Alytaus miesto teritorijoje esančių miškų plotas 1308,5 ha

Iš jų:

- Alytaus miesto savivaldybės administruojami miškai 233,0 ha
- Valdomi valstybinių miškų urėdijos 1071,8 ha
- Kitų valdytojų 3,7 ha

Alytaus miesto teritorijos miškingumas 34%

Alytaus miesto savivaldybė panaudos sutarčių su Nacionaline žemės tarnyba prie žemės ūkio ministerijos valdo 11 miškų ūkio paskirties sklypų, kurių bendras plotas 138,4 ha, dar 11 miškų ūkio paskirties sklypų - bendras plotas 46,1 ha panaudos sutartis su Nacionaline žemės tarnyba nepasirašytos. Likusieji miškų ūkio paskirties sklypai, kurių bendras plotas 48,1 ha, dar nesuformuoti.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Miškų įstatymo 4 straipsnio 4 dalies nuostata, Lietuvoje visi miestų miškai priskiriami valstybinės reikšmės miškams ir išimtinė nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai.

Alytaus miesto savivaldybės valdoma miško žemė užima 226,4 ha plotą, tačiau apaugusi mišku 163,5 ha – 70,2 % bendro savivaldybės teritorijoje inventorizuoto ploto.

Kultūrinės kilmės medžių rūšys vyrauja 20 % apaugusio mišku ploto. Neapaugusi mišku miško žemė užima 59,4 ha ploto, iš jos – kirtavietės ir miško aikštės tik 0,4 ha. Daugiausia yra laukymių – 59,0 ha. Tai tarp medynų išsidėstę atviri plotai, su pavieniais medžiais ar visiškai atviri, kuriuose pagal atskirus techninius projektus numatoma tolimesnė miesto miško parkų plėtra.

Ne miško žemė užima 2,8 % - 6,6 ha bendro inventorizuoto ploto. Daugiau, kaip pusę šio ploto užima pelkės - 2,1 ha bei vandenys - 2,2 ha. Likusią ploto dalį užima medynuose įkurti skverai, poilsio aikštelės, tarp medynų išsidėstę keliai.

Miškai pagal ūkininkavimo tikslus, ūkininkavimo režimą ir pagrindinę funkcinę paskirtį priskirti miškų grupėms ir pogrupiams. I grupės – rezervatinių miškų ir II grupės – specialios paskirties miškų savivaldybės valdomų miškų teritorijoje nėra.

2B – rekreaciniai miškai. Tai miško parkai, miesto miškai, rekreaciniai miško sklypai ir kiti poilsiui skirti miškai.

Miško parkai - intensyviai rekreacijai naudojami miškai su atitinkama rekreacine įranga ir infrastruktūra. Miško parkų savivaldybės valdomuose miškuose yra 118,0 ha.

Miestų miškai – miestų teritorijose esantys miškai, išskyrus miestų teritorijose esančius draustinius, miško parkus ir priešerozinius miškus. Tokių miškų yra 108,4 ha.

Alytaus savivaldybės administruojamuose miškuose spygliuočių medynais apaugę 71%, kietųjų lapuočių - 4%, minkštųjų lapuočių – 25% medynų ploto. Savivaldybėje vyrauja pušies medynai, užimantys 62% bendro medynų ploto. Jaunuolynai užima 18 % medynų ploto. Pusamžių medynų yra 78 % ir bręstančių – 4 % . Brandžių medynų - pasiekusių gamtinę brandą nėra.

Bendras medynų tūris 49070 m³ ir 80 % jo sukaupta spygliuočių, beveik 19 % – minkštųjų lapuočių ir tik 1 % – kietųjų lapuočių medynuose. Miškų inventorizacijos metu apskaitytas atvirose vietose augančių pavienių medžių tūris yra apie 230 m³ taip pat rasta 460m³ sausuolių bei virtėlių.

Vidutinis medynų amžius yra 75 metai Vidutinis bendras medynų tūris – 300 m³/ha, (Lietuvoje - 257 m³ – “Lietuvos miškų ūkio statistika 2018 m”).

Alytaus miesto savivaldybės teritorijoje įsteigti Valstybinis Vidzgirio botaninis draustinis ir Alytaus miesto savivaldybės Gulbynės ornitologinis draustinis. Šių draustinių teritorijose Alytaus miesto savivaldybės valdomų miškų nėra.

Alytaus miesto savivaldybės valdomuose miškuose šiuo metu nėra įsteigta PAST ir BAST, nėra gamtos paveldo objektų, neaptikta objektų, įtrauktų į Lietuvos Raudonąją knygą, neinventorizuota Kertinių miško buveinių ar Potencialių kertinių miško buveinių.

Alytaus miesto savivaldybės valdomų miškų yra šių kultūros paveldo objektų teritorijose ar jų dalyse:

Alytaus miesto sodas (24591) – visoje teritorijoje.

Alytaus piliakalnis su gyvenviete (22599) – dalyje vizualinės apsaugos pozonio.

Geležinkelio Sankt Peterburgas - Varšuva atšakos Varėna-Alytus statinių kompleksas (42753) – dalyje teritorijos

Alytaus tvirtovės forto liekanos (30526) - dalyje vizualinės apsaugos pozonio.

Vykdamas miško kraštovaizdžio formavimo priemones ir kitus ūkinius darbus kultūros paveldo objekto teritorijoje, būtina derinti su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Alytaus skyriumi.

Alytaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškuose yra 141,7 ha, apie 63 % nuo bendro miškų ploto miškų, kuriuose yra geros sąlygos poilsui. Daugiausia tai brandūs ir pribręstantys pušynai bei pušynai su eglių priemaiša. Vidutinės sąlygos poilsui miške yra 62,1 ha arba apie 28 %, blogos sąlygos - apie 9 % bendro miškų ploto, tai yra drėgni, pelkėti arba su gausia žoline augalija, traku medynai. Miškų rekreacinę vertę didina tai, kad dalis valstybinės reikšmės miškų prisišlieja prie vandens telkinių Nemuno bei Didžiosios ir Mažosios Dailidžių ežerėlių.

Ūkinė veikla, Alytaus miesto savivaldybės valstybinės reikšmės miškuose vykdyta vadovaujantis 2007 - 2009 metais parengtu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 liepos 16 d. įsakymu Nr. D1-413 Alytaus miesto savivaldybės miškų vidinės miškotvarkos projektu.

Vidinės miškotvarkos projekte pagrindiniai miško kirtimai nebuvo numatyti ir nebuvo vykdomi. Kraštovaizdžio formavimo kirtimai buvo vykdomi apie 1,5 - 2 ha plote per metus, iš viso per vykmetį įvykdyti 16,6 ha plote projektuotas apimtis viršijus 4 kartus, daugiausia buvo kertamas trakas. Ugdymo kirtimai vykdyti 11,1 ha plote, 95% projektuotų apimčių. Kadangi, dauguma kirtimų buvo vykdomi vykmečio pradžioje 2011 – 2014 metais, jų kokybė vertinta nebuvo. Reguliarieji buvo vykdomi atrankiniai sanitariniai kirtimai. Pastaraisiais metais numatyta metinė jų norma sudarė 155 % projektuotos.

Miško atkūrimo darbai nebuvo vykdyti. Projektuoti želdymo darbai 1,8 ha įvykdyti. Visi įveisti želdiniai geros būklės.

Bendros išvados apie miškų būklę ir ūkinę veiklą:

- Padidėjo medienos išteklių, nuo 48,485 tūkst. m³ iki 49,067. Medienos išteklių artėja prie maksimalios ribos, ateina laikas, kai gali pradėti didėti iškrentančios medienos kiekis. Didėja vertingų medžių rūšių plotai, miškai vertingi biologinės įvairovės požiūriu.

- Medynų sanitarinė būklė patenkinama. Šimtamečiai ir senesni medynai užima 40% visų miškų, juose vyksta natūralūs irimo procesai ir šių medynų našumo ir atsparumo mažėjimas.

- Nepakankamos buvo ugdymo kirtimų apimtys ir jų intensyvumas.

- Kraštovaizdžio formavimo kirtimų apimtys nepakankamos, tačiau gerėja jų atlikimo kokybė.

- Įvykdyta projektuotų želdinimo darbų apimtis. Per vykmetį želdyta 1,8 ha, želdinių būklė gera. Vyksta atvirų plotų apžėlimas minkštaisiais lapuočiais ir kita menkaverte augalija.

- Atliekami rekreacijos įrangos pastatymo, jų priežiūros darbai, tačiau dalis rekreacinės įrangos apleista.

- Alytaus Miesto sodas, Jaunimo parkas bei vakarinė kurorto parko dalis galėtų būti tvarkomi kaip miesto atskirieji želdynai, teisės aktų nustatyta tvarka turėtų būti atliktas miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis.

Miškų ūkinių priemonių projektavimo pagrindą sudaro sklypinės miškų inventORIZACIJOS duomenys, miškų priskyrimas miškų grupėms ir pogrupiams, miško augavietės, praėjusio vykmečio darbų rezultatai, taip pat miškininkystės normatyvai, valstybinės miškų politikos ir bendrosios ūkio plėtros regione reikalavimai, savivaldybės darbuotojų, atsakingų už miškų tvarkymą siūlymai.

Vadovaujantis vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių reikalavimais ir miško išteklių rodiklių analizės rezultatais, apskaičiuotos miško kirtimų apimtys vykmečiui ir metinės, jos buvo apsvarstytos ir aprobuotos Miškotvarkos mokslinės techninės tarybos 2018 m. lapkričio 22 d. posėdyje.

Metinis miško naudojimas sudaro 300 m³ likvidinės medienos. Iš 1 ha mišku apaugusio ploto bus iškertama po 1,6 m³ bendro arba 1,3 m³ likvidinio tūrio.

Savivaldybės administruojamuose miškuose yra 11,7 ha miškininkystės požiūriu kirstinų ugdomaisiais kirtimais medynų - 26 %. nuo visų retinimo ir einamųjų kirtimų amžiaus medynų. Per metus ugdomaisiais kirtimais projektuojama iškirsti vidutiniškai po 45 m³ likvidinės medienos vidutiniškai 1,2 ha plote.

Kraštovaizdžio formavimo kirtimai numatomi prie esamų ir projektuojamų rekreacinių objektų, takų, pakelėse, paupiuose. Kraštovaizdžio formavimo kirtimų apimtis apskaičiuota susumavus lauko darbų metu numatytų kirsti sklypų plotą, jis sudaro 73,7 ha. Projektuojama kraštovaizdžio formavimo kirtimų metinė apimtis – 7,4 ha ir 110 m³ likvidinio tūrio – tai maksimali apimtis. Vidutiniškai kraštovaizdžio formavimo miško kirtimais iš 1 ha projektuojama iškirsti 18 m³ bendro medienos tūrio (14 m³ likvidinės medienos). Vidutinis kirtimų intensyvumas – apie 5%, tačiau atskiruose sklypuose siekia iki 20%.

Miško trakas inventorizuotas beveik pusėje visų medynų ploto 110,9 ha, t.y. 48 % mišku apaugusio ploto. Trako kirtimas projektuojamas 82 ha plote.

Numatoma ribinių linijų išskirtimo ir priežiūros apimtis - 2,9 km

Savivaldybės miškuose apskaičiuota natūraliai atkrintanti tūrio dalis kasmet sudaro apie 140 m³ (110 m³ likvidinės medienos). InventORIZACIJOS metu rasta 460 m³ sausuolių ir virtėlių. Metinė sanitarinių kirtimų apimtis projektuojama 180 m³ bendro tūrio arba 140 m³ likvidinio tūrio. Tai turėtų būti sanitarinių kirtimų norma, esant normalios būklės medynams.

Pagrindiniai miško kirtimai Alytaus miesto savivaldybės administruojamuose miškuose neprojektuojami.

Medienos, tinkamos energijai gaminti, ištekliai įvertinti, vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos reikalavimais. Pagrindiniai kirtimai Alytaus miesto miškuose neprojektuojami, tad kirtimų atliekos apskaičiuojamos vykdytinuose ugdymo ir kraštovaizdžio formavimo kirtimuose. Kirtimo atliekos sudarys apie 23% projektuojamo iškirsti medienos tūrio.

Alytaus miesto savivaldybės administruojamuose miškuose yra 59,4 ha neapaugusios mišku miško žemės, tame skaičiuje kirtaviečių 0,2 ha, ir miško laukymių 59,0 ha. Dalyje šio ploto – 0,4 ha, projektuojamas miško atkūrimas želdant, taip pat dalinis ar rekreacinis želdymas numatomas miško laukymėse - 0,7 ha plote. Kitas plotas - 58,3 ha turėtų būti nuolat valomas ir saugomas nuo apaugimo.

Alytaus miesto savivaldybės administruojamuose miškuose naujai įrengti siūloma 13 objektų: 6 atokvėpio vietas, 3 apžvalgos aikštelės, 2 pėsčiųjų dviračių takus, tvenkinį ir dviračių kalnelių trasą.

Miesto sode (Kv. 106, skl. 1) rekreacinės infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra numatoma pagal 2017 metais parengtą Alytaus miesto sodo tvarkybos darbų projektą, kurį parengė UAB „Projektų rengimo biuras“ Kareivių g. 19-181, Vilnius. Projekto vadovė Rūta Valainienė.

Jaunimo parke, poilsiavietės teritorijoje, greta veikiančio riedutininkų parko, numatomas dviračių kalnelių trasų įrengimas pagal parengtą Dviračių kalnelių trasų Alytaus Jaunimo parke, Alytaus m. savivaldybėje statybos projektą.

Likiškių parke (Kv. 104) toliau rekreacinės infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra numatoma pagal Alytaus miesto Likiškių parko kūrimo ir tvarkymo projektą, kurį 2009 metais parengė UAB „Projektavimo ir restauravimo institutas“ Universiteto g. 4, Vilnius. Projekto vadovė G.Miknevičienė.

Miškotvarkos projektas parengtas vadovaujantis tvaraus ir subalansuoto miško ūkio principais, atsižvelgiant į ekologines, ekonomines, socialines miškų funkcijas bei visuomenės reikmes. Miškotvarkos projekto priežiūrą vykdo Valstybinės miškų tarnybos Miškų ūkio priežiūros skyrius.

Miškotvarkos projekto sprendiniai gali būti pakeisti, nesibaigus vidinės miškotvarkos projekto galiojimo laikui arba pratęsus jo galiojimo laikotarpį. Galiojantys vidinės miškotvarkos projektai gali būti keičiami patikslinant suprojektuotas ar suprojektuojant naujas ūkines priemones vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1 - 406 “Dėl miškų tvarkymo schemų ir vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo”

Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Miškų įstatymo ir Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28d. nutarimu Nr. 1131 „Dėl miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ reikalavimais.